

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 50A.

Felelős szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Szerkesztőtárs:
Rosner Imre

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

A főrendiházról.

Írta: Matolai Etele.

Sátoraljaiújrhely, 1901. Téliút 22-én.

Politikai lapjaink természetesen leginkább azzal foglalkoznak, a mivel a képviselőház: így most az összeférhetlenség kérdésével és jelenleg különösen azzal, kiterjesztendő-e az összeférhetlenség a főrendiház tagjaira is vagy sem?

A képviselőházra vonatkozólag megírtam e napokban e lap hasábjain, hogy hozzuk be a képviselőválasztásnál a titkos szavazást és ekkor nem kell a fejünket az összeférhetlenségen törnünk.

Legyen szabad most a főrendiházra vonatkozólag néhány szót mondanunk. — Nem tudom, a t szerkesztőség beveszi-e a lapjába és meg nem botránkozik-e rajta, a mit írok? mert bizony az egy kissé radikális izű, és olyan, a mit nem igen halunk másoktól, pedig az ilyentől visszariadunk, nem mintha veszedelmesnek tartanók az eszmét, de mert féünk, hogy kinevetnek vele. Am lőjke el cikkemet a t. szerkesztő ur, de én a kinevetéstől sem hátrálok meg.*)

Főrendi, vagy ha ugy tetszik, törvényhozói felsőházunkat, a mi saját helyzetünkben felében (de legalább is felében) a törvényhatóságok követeiből, felében, de csakis felében) a nagybirtokosokból szeretném megalkotva látni.

A nagybirtokosokat nem mellőzném, mindamellett, hogy elné-

*) Sőt nagyon is egyetértünk az egész remek cikkkel. Szerk.

létileg egy felsőház-senatus-nélkülök is megállhatna, de nem mellőzném egyrésztől azért, mert az ily dolgokban inkább a fejlesztésnek, mintsem a »tabula rasa« csinálásnak vagyok barátja, és egy meglevő dolgot *szükség nélkül*, eltörölni, ezzel megrázkódtatást vagy legalább is elégtelenséget és nyugtalanságot okozni nem akarnék és arra még sem tettek érdemet a mi nagybirtokosaink, hogy őket a törvényhozás termeiből kiküszöböljük. Igaz ugyan, hogy főrendeink a multban — választásokban — nem mindig és egészen úgy állottak meg helyöket, amint kellett volna, mert irányítás és mérséklés helyett akadályoztak, amíg birtak, azután pedig egyszerűen az árammal usztak, de azért el nem tagadhatjuk tőlük azon nagy erényt, hogy nem kozmopoliták, de magyar hazafiak, s a nagy birtokkal nagy befolyás, nagy hatalom jár és nem vagyunk köztársaság, monarchiában pedig nem csak nagyon kívánatos, de szinte szükséges elem, a mely közelebb áll a koronához és ennél fogva összekötő kapcsot képez a korona és a nemzet zöme közt. Válságos időben pedig közbenjáró lehet, ami különösen sajátosság helyzetünkben szinte szükséges.

Nagy birtokosok nevezete alatt nem azokat értem, kik legtöbb adót fizetnek. Adó alapján olyanok is bejöhethének, akikre nem illenek az imént mondottak, de értem a betű szerinti értelemben vett nagybirtokosokat, tekintet

nélkül a birtok adójára, jövedelmére. A birtokosok a jó hazafiak: a pénz emberei nem oly bizonyosan.

A nagybirtokosok és a törvényhatósági követek mellett nem említém a kinevezett tagokat. Szándékosan mellőzném. Szívesen elösmérem, hogy ebbeli kinevezési jogával a korona vissza nem élt, és tisztelettel hajlom meg a kinevezett főrendiházi tagok előtt: de a koronának nincs erre szüksége. A mi alkotmányunkban nincs, a mi (ha nem csalódom) a svédokéban, hogy ha valamely törvényt, amelytől a király már kétszer megtagadta a szentesítést, a törvényhozó testület harmadszor is megszavaz, királyi szentesítés nélkül is, tehát a király akarata ellenére is, törvényt válik.

Nálunk a koronának korlátlan és feltétlen vetőja van, tehát semmi szüksége nincs arra, hogy a törvényhozásra általa kinevezett tagok által gyakoroljon befolyást.

Hátra van, hogy megkísértem indokolni, miért kívánom a felsőház másik felét (de legalább is felét) a törvényhatósági követekből alkotni.

Kívánom először azért, hogy ezen elem összekötő kapcsot képezzen a demokratiai alapon alakított képviselőház, és az arisztokratikus alapon álló nagybirtokosság közt.

Kívánom továbbá azért, hogy a nagybirtokosokhoz nem tartozó *értelmiségnek* biztosítsassék kellő befolyás a közügyekbe, a törvényhozásba.

A törvényhatóságok, a törvényhatósági bizottságok csakugyan az illető vármegye vagy város értelmiségéből állanak, mert alig lehet olyan eset, hogy olyan egyén, a kit nem lehet az értelmiséghez számítani, akár adója alapján a virilisták közzé, akár a közbizalom alapján a választottak közzé jusson. — Így fogta ezt fel mindenkör a törvényhozás is, és nevezetesen az 1886. törvényben világosan meg adá a törvényhatóságnak a jogot politikai — tehát törvényhozási kérdéseket is megvitatni, e feletti véleményöket, megállapodásukat egymással közölni, felírásban a kormánynak és a törvényhozó testületnek előterjeszteni.

Ezen megvitatásnak és megállapodásnak most semmi gyakorlati eredménye nincsen, de lenne, ha a törvényhatóságok küldenék követeiket a felső házba, mert ezek csak nem szavazhatnának küldöik nézetével ellenkező irányban. Sőt ne tétovázunk, mondjuk ki egyenesen, hogy megadnók a törvényhatóságoknak az utasítási és visszahívási jogot. Nincs ettől mit megijedni. Kinek mit ártathna az? Azt mondják akadályozná, hátráltatná a törvényhozást a sürgős intézkedések megtételében? Dehogy! hiszen mindent józanul kell érteni és nem tulhajtani, mert tulhajtással mindent neveltségessé lehet tenni. A törvényhozó testület működése kétféle, vannak kisebb sürgős intézkedések, amelyeket törvénycikkbe foglalnak ugyan, de amelyeket határozatokkal is lehetne

TÁRKA.

Mi is az a Muzsa?

(Egy fejezet a széptanból, levél alakban.)

Írta: EPPUR.

Megnyilazott a multkor, dacos leány egy röpke mondasával. Jatsz, hideg sugár volt az a mondas, rá akart esillanni a lelkennek egy témájára, de csak ugy pajzsanul elfutott a kérdés mellett, — s inkább engem sebzett. Kelek hát önvédelemre és rácsillantok én is egy melegebb, erősebb sugarral a témára; ne maradjon eltakarva!

Fel hát a lelkem fegyvertárából! Előkeresem ijjamat; a nyilvessző hegyére az eszem szikrájából teszlek, a végére pedig tolldísznek, álmaim tarka szivárványából; s most kifeszitem az ijjat sovágásaim erejével . . .

A nyil el is surrant már; fény lobog a kérdés körül. Jerünk hát oda.

Mi is legyen a művészlélek sorsa? Hogy is legyen az ő megelégedése?

Jól emlékezhetik, hogy erről beszélgettünk akkor este az ebédlőben . . . Mintha olyasmit emlegettem volna, hogy a szegény muzsafinak kijut ugyan néha szép asszonyoktól, szép lányoktól egy

egy virág, — melynek illata azonban tilos: megcsókolni valónak mondják, de hozzá teszik, hogy komolyan ne vegye ám! Aztan mintha azt is mondtam volna, hogy nem elég ám a hideg csodálat, messziről való rajongás a művész ember-szívének, mert hát ember-szíve van neki is . . . S mintha még azt is mondtam volna, hogy haragszom Goethére, hogy miért is írja így: »Ist Gehorsam in dem Herzen, ist die Liebe schon nicht fern« — miért nem inkább: ist Hochachtung in dem Herzen . . . ?

S maga csak ezzel a mondással nyilatott oda: »Elég magának a Muzsának! Ellentmondok, — vagyis a javamra magyarázom a maga kegyetlen mondasát. Vitassuk meg, mi is legyen az a Muzsa és mily alakban lehet ő elég a művészléleknek?

. . . Jól ismeri maga ezt az istennőt a mitológiából. Az öreg Homérosz még csak egyet emleget, a későbbi nemzedék már kilencet hirdel, kilenc szép nővért, kik a művészetek papjait és papnőit az ihlet szalagján vezetik a szépség birodalmában. De nemcsak a poéták néznek rájuk; szigorú tekintettel feléjük fordul a tudományos kritika is. Es megállapítja róluk a szürke egyszerű tételt, hogy ők bizony mind a kilencen csak tarka szép személyekké felfúj névbuborékok. A muzsák, a

Mnemosyne leányai, csak az emlékezet leányai; vagyis ők tulajdonképp maguk a művészetek, melyek az emlékezettel összefüggnek, mint minden más szellemi tevékenységünk, — és a muzsák egyuttal azok a hatások is, melyek a művészetek befolyásolják, ihletre, munkára hangolva őket.

Nézzé csak, mit csinált itt a szigorú analízis: a poéták fohászaiktól illatos légkörűkből, virágos trónjaikról, hogy leszállította az isteni leányokat; megölte őket! Megfigyelte már bizonyára az alkonyi felhőket: mikor a nehéz homály az utolsó sugarakat a látóhatár alá nyomja, hogy elszáll azokról a felhőkről a rózsás lehellet, s csak szürke foltok maradnak az égen, melyek aztan a sötétségbe halnak! Így jártak a muzsák is. Boesássá meg a sugaras, fényes tudomány, hogy hásonlatomban a »nehéz homály« szerepével tiszteltem meg. De hát ilyen ő azal, a szebb ragyogásu illúzió-világgal szemben, melybe sokszor oly gyászos, pusztító fényvel hatol be.

Nos, megvolt a Muzsa-teremtés, nézzünk szét, mi maradt meg?

Bizony fölkel meg lenyugszik továbbra is a nap, ad feujt, meletet annak az óriási halandó-bolygnak, melyet embereknek hínak és akik közt még mindig járnak kelnek nemes álmaido-

zók: eszményimádók és eszmény-tesztitők. Ezek a művészek. A mitológia adott nekik Muzsát, de hát a Muzsát már eltemetük, a tudomány sugárköteleivel csesztettük őt le a semmisébe . . .

Megmaradt hát a művész, meg a való világ körülte, a nagy milieu, mely ontja reá az impressziókat.

Igen, csak a művész, meg a milieu-je maradt meg. S most busuljunk-e a Muzsán, az elveszett lengé nőlakon?

Hiszünk az istenségben, a lélek halhatatlanságában — de tündérek, manók, kísértetek, görög istenek, ó-germán istenek . . . ezek mind elmaradhatnak. Vagy igen, van helyük a mesék világában, hová a művész lelkek gyakran betérnek, de hát a művészek is tudóval lélekeznek s részük, köteles részük van a földi életben.

S az a »földi élet« nem is marad sívár a pogány babona tarkaságai nélkül. — Szép ez a nagy milieu. mely szivében hordja a földet s a körül teletűzködi a nagy világúrt napokkal, csillagokkal; ad játékot a szemnek; fény, homály, színek változásait; ad valóságos és mégis meszeszerű impressziókat a fulnek: villámdöréjt, tömeg jalkiáltásait — meg állmos csalogány énekét, női hajsziálak lágy zizenését; s nem feledkezik meg az a nagy mi-

intézni. Az ilyeneknél semmi szükség arra, hogy azokat a törvényhatóságok előlegesen tárgyalják, és azok iránt követeiknek utasítást adjanak. Erről nincsen szó. De nagyon kívánatos az az ügynev. szerveztörvényeknél, a közjogba vágóknál, a melyek nem valamely pillanatnyi szükséglet kielégítésére, de évek hosszú sorára, egész nemzedékekre alkotottnak, mint voltak például a törvényhatóságokról szóló 1886-iki törvény. Már az ilyeneknél bizony nagyon kívánatos és szükséges, hogy azok iránt a közvélemény már előzőleg is tájékozva legyen és nézeteket — ott az illető helyen — is nyilváníthassa. Így volt ez 1848. előtt, és a törvény iránti tisztelet sehol és soha nagyobb mértékben meg nem volt, mint akkor nálunk. mert aki a vármegye követi utasításait tárgyaló közgyűlésein részt vehetett, érzé, hogy a törvény létrejöttében neki is része volt. — Az ilyen törvények hozatalánál nem is kívánatos a gyorsaság, sőt inkább szerencsétlenség a nyakrafőre való törvénygyártás. »Pessima republica plurimae leges«, mondá a bölcs Tacitus. Az ilyeneket inkább nagyon meghányi-vetni, megérlelni kívánatos.

Kívánom végre azért, mert tudjuk, hogy a múltban a vármegyék mentették meg mindannyiszor az ősi magyar alkotmányt, a hány-száz a hatalom eltörölni megkísérté, s ezzel mentették meg a hazát, magát a magyar nemzet létét is. Valjon tehették volna-e ezt, ha semmi beleszólásuk nem lett volna, mint nincs most az ország dolgába, a közjogi helyzetbe? Vissza kell tehát adni a törvényhatóságoknak azt a beleszólási jogot, mert mit ér az a megvitás, az a levelezés, az a felirat és felterjesztés, ha arra annyit sem adnak, mint egy magán egyén kérvényére?! Azt mondják: túlélté magát a megyei élet, nem érdeklődnek iránta az illetők soha. Természetes ha csak vitatkozási, felterjesztési, kérelmezési jogot gyakoroltatnak; de ad-

lieu a többi érzékről sem és kelt a lélekben eszméket, érzéseket, álmokat, vágyakat s mindezeket forgatagos, büvös táncra perdíti.

Van tehát ami ihletet adjon a művészeknek: itt a való világ ez a »Muzsa«! És azután... végül van ám a természetnek, a milieu-nek egy legszebb alkotása, esucespontja és férfi-szivre nézve kikristályosodása: a nő a nő... Szálljunk csak le most a forró beszédből egy a pillanatra, — legyünk matematikusok, az az kérjük tőlük egy eljárást kölesön: a behelyettesítést.

A Muzsa = a milieu, a világ.
A világgal pedig fölér az ő legszebb alkotása a nő, tehát tegyük az egyenletbe a milieu helyett a nőt. Így ezt nyerjük:

A Muzsa = a nő (a milieu-képviselő).

S ha művész léleknek jogos része van a milieu-ből, mert hiszen benne e, s főképp, ha már a mitológiai kisasszonytól a milieu vette át a buzdító, ihlető szerepet: miért ne várhatná egy congenialis milieu képviselőtől az általános ihletést, a boldogító közelséget as a művészlélek? Hiszen neki is ember szive van; és érzéseinek nem csak írópapírra, festő-vászonra vagy zongorabillentyűkre van utjuk, hanem a lelke izzó szivárvány színével szépen tudna ám írni egy leánylélek fehér lapjára valami hosszú boldogító történetet!

juk vissza nekik régi közvetlen, tényleges befolyásukat a közjogi kérdésekbe, a törvényhozásba, hogy az országgyűlésre küldött követeiket utasíthassák, ellenőrizhessék: akkor lássuk meg, hogy lesz. — Nem érdeklődnek egyházi ügyeik iránt a katolikusok, mert nincs autonómiájuk, érdeklődnek a protestánsok, mert van beleszólójuk.

Kötelező törvényt kellene tehát hozni, hogy az imént körülírt szerveztörvények hozatalát célzó javaslatokat a kormány tartozzék a törvényhatóságokkal is közölni és csak annyi idő múlva terjeszteni az országgyűlés tárgyalása alá, a mennyi alatt az iránt a törvényhatóságok megadhatnák követeiknek az utasítást.

Biztosítsátok e jogot a törvényhatóságoknak, és cserébe ezért talán kész lennék még az ősi magyar alkotmány most még fennálló egyetlen gyenge emlékkövének: a tisztviselő-választási jognak eltüntetésébe is bele nyugodni; de anélkül nem.

Szinte hallom az ellenvetést: »hogy lehet ilyen bolondot kigondolni, ami sehol soha se volt és ma már sehol sincs a világon!?! Hát mi nem volt és nincs sehol a világon? Az, hogy a felső házból választott tagok üljenek? Erről kár beszélni. Európa legtöbb országában így van. Vagy az, hogy választóik utasítást adjanak nekik? Hát amit nem tudok, azt nem állítom, de hogy az Éjszak-Amerikai egyesült államokban így van, azt tudom.

Midőn függetlenségüket kivívták, eleinte az egyesült államok (akkor még csak 13 volt) két két követet küldöttek a congresszusra — utasítással ellátva. Mintha csak a mi régi országgyűlésünk szolgált volna mintául. Felső házuk akkor még nem volt. Utóbb főleg talán azon óriási különbség miatt, mely az egyes államok közt fennállott, mert például Philadelphia és Rhodensland közt nagyobb volt a különbség, mintsem Bihar és Torna közt, behozták az ugynevezett közvetlen nép képviseletet, mint nálunk, az eddigi congresszust pedig megtették felső házzá, senatussá. Most ha valamely állam bizonyos nagyfontosságú közjogi, vagy politikai kérdésben határoz, a mely a kongresszus elébe tartozik, határozatát közli egy a területén megválasztott népképviselővel, mint az általa megválasztott senatorokkal. A közlés így kezdődik: »We request our representatives and instruct our senators.« magyarul: »megkeressük képviselőinket, és utasítjuk senatorainkat.

Csináljunk hát ilyen senatus vagy felső házat, (a cím nekem mindegy) és akkor nem kell főrendiházi tagok összeférhetetlenségről gondolkoznunk, a nagybirtokosoknak a nagy birtok, a választottaknak a közbizalom biztosítja függetlenségüket.

Sárospatak, 1901. febr. 27.

Főispánválasztás és választási mozgalmak Zemplénben cím alatt »Magyarország« mai száma újhelyi forrásból a következőket írja: Biztos forrásból eredő értesülés szerint: *Molnár István* főispán már beadta lemondását

Szék Kálmánnak. Semmi szín alatt sem marad ez a főispán a választásokig. Utódjául gróf Hadik-Barkóci emlegetik. Május 1-re a főispán a helybeli közgyűlésnek felmondotta a házában levő lakást, mert ő fog beköltözni. A választásokra a függetlenségi párt máris erősen szervezkedik. Elnöke dr. Kossuth János, jegyzője dr. Buza Barna, kikkel együtt dr. Székely Albert és László László álló bizottság lelkes hangú felhívást bocsátott ki a függetlenségi pártnak egész Zemplénmegyében leendő tömörülésére. A függetlenségi párt *Matolay* Etele alispánt óhajtáná felleptetni *Dokus* Ernő ellen. azonban megyei körök igyekeznek *Matolay* visszatartani az alispáni széket tisztújításig, mely csak decemberben lesz, de akkor már a választáson is túl leszünk s tisztújítás előtt *Matolay* nyugdíjba fog menni és helyébe *Dokus* Gyulát, a megye igazán érdemes főjegyzőjét óhajtják megválasztani. Így aztán azt hiszik a kormánypártiak, hogy *Dokus* Ernőt könnyű szerrel újra egyhangulag megválasztják, pedig tévednek, mert ha *Matolay* a jelölést el nem fogadja, akkor a központból hoz a függetlenségi párt egy országos hírnevű jelöltet. Nem habozunk bevallani, hogy mi, bár a megyei függetlenségi párt hivatalos lapja vagyunk, a párt terveiről nem vagyunk annyira tájékozva, hogy a »Mg« közleményének helyessége felől nyilatkozhattunk. De igen óhajtánók, hogy úgy legyen, amint ott megírva van.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

»Ejnye, ejnye. Talán méltóztatnak ismerni ezt a versikét:

Télen nagyon hideg van,
Nyáron nagyon meleg van,
Ősszel esik az eső:
Soha sincsen jó idő!

Hogy ennek ki a szerzője, — azt kutasza más. Mi csak azért hozzuk fel, mert az ismeretlen versfaragónak ez a pesszimista kesergése jut eszünkbe minduntalan: tavasszal, ősszel, nyáron, télen. Igaz ugyan, hogy mi nem az idő miatt kesergünk, ebbe nelen volens bele kell nyugodnunk. Hanem igenis azon rendtelenségek, tisztatlanságok miatt, melyekben r. t. városunk utcáit télen-nyáron találjuk. Mikor loepoes van, bokáig vagyunk kénytelenek benne gázolni, mert nincs városunkban hatóság, mely intézkednék, hogy azt eltakarítsák. Aszfalt járdáink pedig oly sárosak, hogy nemesak mindennapi kényerünkért, de mindennapi életünkért is kell fohászokodnunk az eget Urához. Önök naiv emberek, kik nehéz keresztükkel fizetik az illető tisztviselőket, csak hogy végre rend, tisztaság legyen, önök naiv hittel azon reményben ringatóznak, hogy majd gondoskodik erről a város polgármestere atque rendőrkapitánya. Dehogy! A közönség nevében mások is, mi is többször felszólaltunk ezen botrányos, más valamirevaló városban nem létező specifikus állapotaink miatt, de hasztalan. Mert tetézük tudni a hatalmas despoták mindannyiszor visszadörögtek XIV. Lajos szerint: »Czoki! a város mi vagyunk!« O dii, illi velut pelági rupes immota resistunt! S mit csinálhatunk mi, miseri inferiores, a hatalmasokkal szemben! Ábrándos lelkünkkel elmerengünk más, boldogabb városokról, hol minden rendben megy, hol nincsenek hatalmaskodók, hol a közönség kérelme elől nem gömbölyöznék be állig. És mi csak napról-napra karbamont kézzel, türelmes megadással várjuk, hogy mi új fog történni városunkban. És nem hiába várunk! Mindig előadják magukat a hétéfőhez hasonló esetek, melyek napnál fényesebben igazolják, hogy: *haladunk!* Ime városunk legújabb sine qua non-ja az, hogy a szemérmes pecegödör tisztító pikáns, undorkeltő segédletével gyarkori felvonulások tesz utcáinkon. Dehogy akarjuk mi ebben öt megakadályozni! Nekünk csak az ellen van kifogásunk, hogy triumphus utját *világos* nappal és legelőnkebb formámu utcáinkon teszi, (amint hétéfn is) ami méltán megbotránkoztatja a járókelő-

ket. No meg egy csepp undort is kelt. Most már csak azt várjuk, hogy ezt a legújabb szokást meddig fogja tűrni a rendőrkapitány? Vagy rendben találja ezt így? Szegény Sátorajauhely r. t. város! Mi minden fog még benned történni! Mi minden vár még reád?! Te derék polgártársam az Urban pedig: sequaris — quo te fata trahunt!

— **Éhínség a felvidéken.** A sztróki járásban az inség jelei mutatkoznak. A kereskedelmi miniszter ennek következtében 15.000 koronát utványozott oly célból, hogy azt az inségek által végződő munkák díjazására fordítsák. Minthogy pedig most már a szinni járásban is inség mutatkozik, a vármegye közigazgatási bizottsága a belügyminisztertől 16.000 korona segély utványozását kérelmezte és elhatározta, hogy a vármegye közönségét is adakozásra szólítja fel.

»Szerencs községnek eddigelé községyi orvosa nem volt, s dacára annak, hogy 5 magán orvosa van, mégis a tiszaluci körorvosi körzetbe van besorozva, most azonban egy községyi orvosi állás szervezésére mozgalom indult meg, sőt a legközelebbi képviselőtestületi gyűlésben ezen eszme megvalósítás céljából már tárgyalás alá fog vétetni. Nagyon kívánatos volna, hogy ezen valóban nemes intézmény tényleg megvalósítást nyerjen.

HIREK.

A hazárd kártyázó,

— Ballada —

Kártyázó klubasztal körül
Mint ki halott felett viraszt,
Oly némán és sötéten ül;
S csak jó kártya nyujt még vigaszt.

Abban vannak elmerülve,
S alig bírja azt is a kéz!
Holt száz ezer van betéve:
Ott a lélegzet is nehéz!

Az, elsápad; ez itt, reszked,
Az, alétlan majd összedül!
A mint kassza telni kezd,
És a mint újra kiürül.

Im éjfélt üt l: Egy szokatlan
Borzalom futja őket át,
Ez itt, szellem susogást hall,
Az, valami különös lát.

Az egyik most, maga alul
Kírúgja székét hirtelen,
S szemét mereszve nagy vadul,
Egy pontra szegzi merőn!

S mintha beszélne valamit,
Aztán az ajtón kirohan:
Egy lövés hallik oda kint,
S bent egy megrázó mély sóhaj!

A játékos hallván durranást
Percig pihennek, s az alatt
Elmondanak róla egyet mást...
A többi ajkukon marad.

Egy éve hogy meghalt neje,
Árván hagyá gyermekeit,
Üresen maradt a helye
Kár érte, sok pénzt hagyott itt!

»Urak ne beszéljünk sokat!
A kakasszó sűrűn hallik...
S ő: folytatják játékukat
Egész a késő hajnalig!

Eördögh Dániel,

Viseljünk magyar ruhát.

Sátorajauhely, 1901. febr. 25.

Egy lelkes mozgalmat indított meg a kolozsvári egyetem, mely mozgalom hivatva van kiszorítani az idegen ruha-viselést még a báltermek parkettjéről is, hivatva van elvenni a frakctól az elsőség jogát szalonokban, bálon, jourokon.

Az a milleniumi években is megpendített eszmét akarja kivinni a magyar ifjúság egy része, hogy a magyar fiatalok öltözete legyen magyar. Az eszmét felkaroló kisebbségnek idealismusa bizik álma teljesülésében; azt hiszi, hogy akarata, szava elég lesz visszavarázsolni a régtúnt idöket, a a hódító tettek rég elmult korát ebbe a modern, és phraizikonok élőködő korba,

a mely az eszmék helyett a léhaságot tartja fetisének.

Az említett mozgalom a kolozsvári ifjak köréből indult ki és átíratva értesítve lesz róla minden akadémia és maga az egyetem.

És az a phraszis tele Kárpátoktól bírás Anarneróig visszhangzó szózat éppen annyira fogja felkérni az eszmét, amily lelkesedés szükséges ahhoz, hogy a magyar ifjuság lemosssa magát a részvétlenség gyantáját.

Nem a régi időket éljük! De mégis örömmel halljuk a magyar öltözék viselésének érdekében felemelkedni a kolozsvári egyetemi ifjuság szavát, mint bizonyítékát a még el nem aludt honfi tüzeinek, hazaszeretetének, igazi lelkesedésnek, melynek létezése hova-tovább fantom leszen s tagadása a jogerős, crvényes igazság!

— **Idéiglenes tanfelügyelő.** Mivel Beregszásy István helyettes-tanfelügyelő beteg és *Ertl* Heribert segéd-tanfelügyelő már új állomásra költözött, a vallás- és közoktatásügyi miniszter sörnyileg megbízta *Dokus* Gyula főjegyzőt, hogy a tanfelügyelői teendőket Beregszásy felügyöléséig ellássa.

— **Eküidtszékai tárgyalások.** Február 25-én a helybeli esküdtbíroságot Spán Tamás és Gáspár Péter rablási bűnügye foglalkoztatta. Védők: Krasznapolsky Ferenc és Somogyi Bertalan voltak. Gáspár 3 és fél évi fegyházitétett ellenben Spar Tamást a vád és következményei alól felmentették. Február 26-án *Dvorszák* József gyújtogatás, ill. ingó vagyon rongálása miatt ült a vádlottak padján, de elévülés emén az eljárás megszüntetett.

— **A Zempléni megyei orvos-gyógy-szereszi segélyező egyesület** f. 1901. febr. hó 28-án d. e. 10 orakor. Sátoraljauhelyben, az árvászek tanástermében évi köz-, és esetleg tisztújító-gyűlést fog tartani.

— **Dr. Moskovics Jakab.** Kassa szab. kir. város főorvosa f. hó 24-én 40 éves orvosi jubileumát ült, mikor a kassai orvos szövetségük fiók és a társadalom részéről élénk ovációban részesült.

— **A sárospataki ifjuság Bethlen-szobrárt.** Felelőssé pldáját nyújtja a sárospataki tanuló ifjuság az áldozatkész hazaszeretetének. Arról értesítenek ugyanis bennünket, hogy a főiskola ifjusága a Bethlen szobor alap javára ünnepelet rendezett, amelynek 1620 korona volt a tiszta jövevénye. Ezenkívül a főgymnazium ifjusága 248 koronát és 25 fillért gyűjtött össze ugyancsak a szobor költségeire. Összesen tehát 1868 korona 25 fillért áldozták.

— **Pinczebetörés.** A sárospataki csendőrség csinos fogást csinált e hó 26-án éjjel a helybeli rendőrség feljelentése folytán. Az említett éjjel 1 óra után ugyanis *Göze* József éjjeli őrségre kirendelt rendőr Klein Abrahám központi vendégfőpincéből beszédet hallott s miután meggyőződött, hogy a vendégfő mar lefeküdt, gyanta tömte be, s azonnal sípolt a többi rendőrök előhívására. A jelre csakugyan előérkezett Jelenik István rendőr s a helyett, hogy a pincében fogták volna el a tetteseket, elemelte a rendőrbiztos és a szintén őrzőjelen levő csendőr fekeresésére. Csakhogy mire a pincéhez visszaértek, már a tettesek elugrottak. De a két rendőr a pincéből kihallatszott beszéd után felismerte a tolvajokat s őket a csendőrséggel el is fogták a sárospataki kupaalka nevű szőlődűlőben: Pallagi József és egy vele előző nő személyében, aki azelőtt Kleinál cseléd volt. Most a finom szamorodni és asszu bor élvezése után letartóztatva várják büntetésüket.

— **Új betegsegélyező pénztár.** A sárospataki völgyben létesített fűrésztelpe munkásai, mint levelezőnk írja, vállalat betegsegélyező pénztárakarnak felállítani, mely iránt már be is adták kérvényüket. Részünkről átvörös dolgoknak tartjuk a munkások e mozgalmát, de nem hisszük, hogy keresztül vihessék, mert a betegsegélyező pénztárról szóló törvények egyike világon is mondja, hogy vállalat pénztárt csak ott lehet felállítani, hol állandóan száz ember dolgozik.

— **Vegyes házasság.** *Ungár* Gyula (izr.) volt cukorgyári hivatalnok f. hó 23-án lépett házasságra Szerencsen *Ujváry* Olga (ref.) postakézkezővel.

— **Eltűnt vivómaster.** *Chappon* Károly, vivómaster, ki az ősz elejétől fogva vivó-tanfolyamot tartott, előbb a »Korona«-szálló, később a »Savanyúvíz«-vendéglő nagyertermében, minden hír hátrahagyása nélkül eltűnt Ungvárról, élénk bizonyosságot szolgáltatva, hogy gyors kezek mellett gyors lábakkal is rendelkezik. A humor is már szárnyra kapta nevét, a következő kérdés felelet alakjában:
Hol van Chappon?
... Talán Csapon!?! (Ung)

— **Durátor által a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízhatatlan lesz.** E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családdal fog hiányozni nemskövére. Ára 1 és 2 K. Postán 1 K 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Durátor gyár, Budapest, Lipót körút 3. Kapható azonban mindenütt.

— **Közügazdaság.**
Zempléni megyei pénzüzetek zárszámadatai az 1900. évről.
V. Központi Takarékpénztár Részvénytársaság Sátoraljauhelyben. *Mérleg-számla:* Vagyon: Pénztárkészlet 1900. december 31-én 24988 K 74 F, Váltó 154582 K 46 F, Folyó-számla fedezettel 48277 K 41 F, Letét 76400 K Giro-számla az O. M. Banknál 904 K 73 F, Felszerelés 1788 K 54 F, Óvás 66 K 40 F, M. kir. posta-takarékpenztár 280 K 68 F, Illeték 70 K 82 F, Fűgők 1390 K 62 F, összesen 1699750 Korona 40 Fillér. T.eher: Alaptőke 200000 K *Tartalék* 47000 K Betét 922996 K 10 F, Viszleszmítolás 427330 K Igazgatósági és tisztviselői biztosíték 76400 K Fel nem vett osztalék 84 K Fel nem vett jötkönyfél 80 K Nyeremény mint egyenleg 25860 K 30 F összesen 1699750 Korona 40 Fillér.

— **Veszteség- és Nyeremény-számla.** Veszteség: Kezelés 1731 K 98 F, Házber 840 K Adó 5658 K 84 F, Igazgatósági felügyelő-biztosítási és tisztí fizetés 14840 K Viszleszmítolási kamat 25323 K 16 F, Betét-kamat adó 4283 K 6 F, Betét-kamat 41648 K 68 F, Leírt veszteségek 3831 K Nyeremény mint egyenleg 24834 K 98 F, összesen 122991 Korona 70 Fillér. Nyeréség: Leszleszmítolási kamat és díjak 120640 K 99 F, Folyó-számlái kamat 2350 K 71 F, összesen 122991 Korona 70 Fillér.
A nyereség felosztása: 1. Osztaléklra 500 részvény után a 32 kor. 16000 K. 2. *Tartalék* 7000 K 3. Felszerelési számla leírására 200 K 4. Intézeti elvők tiszteletdíja 240 K 5. Intézeti személyzetnek 1300 K 6. Jötkönycéllra: a) Kossuth szoborra 100 koronának I. részlete 50 K b) árvaláznak 30 K c) kereskedelmi iskolának 40 K d) négyzetnek 40 K e) ipariskolának 20 K f) iskolázató egyletnek 30 K g) népkönyv-hának 20 K h) betegsegélyző egyletnek 20 K 250 K összesen 24990 Korona.

— **VI. A Gálszécsi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Mérleg-számla** Vagyon: Pénztárkészlet 14859 K 91 F, Váltó 417256 K 45 F, Folyó-számla adóskók 26968 K 90 F, Szelvények 5 százalék leírás után 1352 K 27 F, Nyomatvány 20 százalék leírás után 582 K 61 F, Óvás 122 K 5 F, Átmeneti kamatok 1562 K 67 F, összesen 462704 Korona 86 Fillér. T.eher: Részvénytőke 100000 K *Tartalék* 8000 K Viszleszmítolás 166185 K Betétek 173577 K 63 F, Fel nem vett osztalék 60 K Átmeneti kamatok 3343 K 60 F, Nyereményegyenleg 11538 K 63 F, összesen 462704 Korona 86 Fillér.

— **Veszteség- és Nyer.-számla.** Veszteség: Tisztí fizetések és napi díjak 4940 K Üzleti költség 1354 K 34 F, Betét kamatok 5247 K 50 F, Betét kamat adó 524 K 76 F, Viszleszmítolási kamat 11775 K 34 F. Adó 1990 K 69 F, 5 százalék leírás a szelvényekből 71 K 17 F, 20 százalék leírás a nyomatvány 145 K 65 F, Házber 500 K Visszatérített kamatok 22 K 57 F, Nyereményegyenleg 11538 K 63 F, összesen 38110 Korona 65 Fillér. Nyeréség: Athoztal 1899-ről (már megadóza 510 K 22 F, Leszámítolási kamat 34604 K 3 F, Folyó-számla kamat 2264 K 64 F, Részvényátírtás 18 K Vegyes jövedelmek 713 K 76 F, összesen 38110 Korona 65 Fillér.
A nyereségy felosztása. Igazgatóság alapszabálszerű jutalékára 1102.84 Jutaléklra és jötkönycéllra 400 (Kapott-e a Kossuth- és Vörösmarthy szoboralap valamit?) *Tartalék* alap-szabálszerűleg 576.93 *Tartalék* 11500 koronára való kiegészítésére 2937.7 *Osztalék* 12 korona részvényenként 6000 1901. évi nyer. és vesz. számlára 555.79 összesen 11538 Korona 63 Fillér.
— **Szacsur és vidéke hitelszövetke-zete.** A közpén hiteléneke kiegészítés céljából 1897. ápr. 1-én kezdte meg működését a »Szacsur és vidéke« hitelszövetkezet. Hogy mennyire szükség van intézményre, mutatja a szövetkezetnek alig 4 évi fennállása. Megjegyzendő, hogy a hitelszövetkezet valláskülönbség nélkül mindenkit szivesen lát tagjai sorában, a lehugmanusabb alapokra lévén fektetve, akkor és ott segít hol arra, a körülményekhez képest az illető egyéneknek legnagyobb szükségük van. Elismerést, dicséretet és ezekhez hasonlókat a hitelszövetkezet vezetősége nem vár senkitől, mutatja csak azon egyetlen példa, hogy Pékly Ádám helybeli lakos és földbirtokos idót, fáradságot, utánajárst és anyag kiadásokat nem kímélve, a legoda-adóbb ügybuzgalommal vezeti a szövetkezet ügyeit. — A hitelszövetkezet állapota 1900. dec. 31-én:
Készpénz: 3268 K 87 F, Kötvény-tárcaiban 165 db. Kötvény után. találtatott: 45505 K. 90 F, értékben. Váltótárcaiban: 2200 K Takarékbetét: 46972 K 69 F, Befizetett üzletrészek: 3349 K 50 F, Visszafeizett üzletrészek: 2009 K 60 F, Tisztán befizetett üzletrész: 1339 K 90 F, Betét utáni kamat: 976 K 94 F. A tagsági törzskönyv tanúsága szerint a szövetkezetben volt; 221 tag 331 üzletrésszel, és közben belépett 88 tag 141 üzletrésszel és kilépett 25 tag 39 üzletrésszel. A hitelszövetkezet fennállta 1900. évben: 104183 Korona 50 Fillért tett ki.

KÖZGAZDASÁG.

Zempléni megyei pénzüzetek zárszámadatai az 1900. évről.

— **A szerkesztőség üzenete:**
K V. Helyben. Azt bizony mi nem bíjuk eltáldni. Majd keressék ha kell nekik.
B. Sz. Szerencsen. Nem kötelez.
T. F. Homonna. A Pallas nagy lexikonban megtalálja. Körülbelül negyven óvás és író. Külön hivatala nincs.
L. M. Sztrópko. Van ilyen ur és azt mondják róla, hogy rossz fát tett a tüzro.
Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA.
Tk. 1006
1901. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A sátoralja-ujhelyi kir. törvénysek mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Béres András végrehajtónak Mihalykó Mihály végrehajtást szorvedő elleni 120 kor. hátralekés tőkőkövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoralja-ujhelyi kir. törvényeszek (a sátoralja-ujhelyi kir. járásbírósig) területén levő Sátoralja-ujhely rendezett tanácsu városban fekvő a sátoralja-ujhelyi 2059. sz. tkjben 1—2 sorszám alatt Tóglalt Mihály Mihály végrehajtást szorvedő. Gyüttment Mihály, kiskoru Mihálykó János és kiskoru Mihálykó Mária és Lefkovics Nánthán tulajdonos társak nevire írott és az 1881. évi LX. tez. 156 §-ának c) pontja értelmében egészen árverés alá borscátandó 1487 a hr. sz. belhely 372 ö. i. sz. ház és legelő illetményre az újabb árverést 2550 koronában ezennel megújapított kikiáltási árban az utóajánlat folytán elrendelte és hogy a fennebb megjelölt

FELSO MAGYARORSZAGI HIRLAP.

Felszólítás.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik a folyó évre előfizetési díjajukat be nem küldötték, hogy azt minél előbb megtenni sziveskedjenek.

Felsőmagyarországi Hirlap kiadóhivatala.

— **Kitüntetés.** A király Hunyor Sándor egri törvénytseki elnöknek nyugalmazása alkalmából kifejtett buzgó és sikeres működési elismeréséül a harmadosztályu vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

— **Egyházmegeyi hírek.** Vay Mátyás Mádra, Szedlacek Szilárd subdiakon us Tályára r. k. segédlelkészekül küldettek ki.

— **Kinevezések.** Mohár Sándor székely-udvarhelyi adóhivatali tiszte a szerenci kir. adóhivatalhoz ellenórré — *Tarasovics* László homonnai adóhivatali tiszte a szekesfehervári kir. adóhivatali segédde neveztek ki.

— **Áthelyezés.** *Bariss* Árpád csendőrfőhadnagj városukból az I. sz. kerülethez ideglenes szarparancsnoki minőségben Brassóba — és helyére *Egyed* József főhadnagj Brassóból szakszarancsnoki minőségben Sátoralja-ujhelybe helyeztetett át.

— **Kegyuri ajándék.** Puza Sándor sárospataki gör. kath. esperes plébánost 50 éves lelkészkedésének emlékére herceg Windisch-Grätz Lajos egy 800 korona értékű szép arany-keresztrel és lánccal ajándékozta meg. Az emléktárgyat Gruska Lajos plébános és Philipp Károly herceg-uradalmi igazgató adták át.

— **A szerkesztőség üzenete:**
K V. Helyben. Azt bizony mi nem bíjuk eltáldni. Majd keressék ha kell nekik.
B. Sz. Szerencsen. Nem kötelez.
T. F. Homonna. A Pallas nagy lexikonban megtalálja. Körülbelül negyven óvás és író. Külön hivatala nincs.
L. M. Sztrópko. Van ilyen ur és azt mondják róla, hogy rossz fát tett a tüzro.
Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA.
Tk. 1006
1901. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
A sátoralja-ujhelyi kir. törvénysek mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Béres András végrehajtónak Mihalykó Mihály végrehajtást szorvedő elleni 120 kor. hátralekés tőkőkövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoralja-ujhelyi kir. törvényeszek (a sátoralja-ujhelyi kir. járásbírósig) területén levő Sátoralja-ujhely rendezett tanácsu városban fekvő a sátoralja-ujhelyi 2059. sz. tkjben 1—2 sorszám alatt Tóglalt Mihály Mihály végrehajtást szorvedő. Gyüttment Mihály, kiskoru Mihálykó János és kiskoru Mihálykó Mária és Lefkovics Nánthán tulajdonos társak nevire írott és az 1881. évi LX. tez. 156 §-ának c) pontja értelmében egészen árverés alá borscátandó 1487 a hr. sz. belhely 372 ö. i. sz. ház és legelő illetményre az újabb árverést 2550 koronában ezennel megújapított kikiáltási árban az utóajánlat folytán elrendelte és hogy a fennebb megjelölt

ingatlan az 1881. évi április hó 3-ik napjának déli előtti 10 óra-
kor a sátoraljaúj helyi kir. tvsz. mint
tkhatóság hivatali helyiségében meg-
tartandó nyilvános újabb árverésen
a megállapított kikiáltási áron alól
is azonban a D. Hódosi Kiss Ernő
által lett utóajánlatban megajánlott
125 koronán alól eladatni nem fog.
Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlanok becsárának 10 százalé-
lékát vagyis 255 korona — fl. kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX.
t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-

mal számított és az 1881. évi no-
vember hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-
ságügyminiszteri rendelet 8. §-ában,
kijelölt óvadékképes értékpapirok-
ban a kiküldött kezéhez letenni avagy
az 1881: t.-cz. LX. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróság-
nál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgált-
tatni.

Kelt Sátoraljaúj helyben a kir. tv.-
szék mint tkvi hatóságnál 1901. évi
február hó 21-én.

Kun József, kir. tvszéki bíró.

Bor eladás.

1889. évi saját termésti valódi hegyaljai

szamorodni és asszú bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20fil. Asszú 6 K. Asszú finomabb 10 K. literenkint.

Löwy Adolf,

könyvkereskedő S.-A.-Ujhely.

| Budapest k. p. u. — Miskolcz — Lavoczne. | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|--|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|----------------------------|--------|------|------|------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Gy. v. | Sz. v. | Sz. v. | Gy. v. | Sz. v. | Sz. v. | ÁLLOMÁSOK | | | | | | Sz. v. | Gy. v. | Sz. v. | Sz. v. | Sz. v. | Gy. v. |
| I. II. | I-III. | I-III. | I-II | I-III. | I-III. | | | | | | | I-III. | I-II | I-III. | I-III. | I-III. | I-II. |
| 710 | 850 | . | 235 | 800 | 855 | ind. | Budapest keleti pályaudvar | érk. | 635 | 130 | . | 700 | 830 | 1000 | | | |
| 1166 | 212 | 988 | 690 | | 324 | ind. | Miskolcz | érk. | 1234 | 925 | 1237 | | 256 | 552 | | | |
| 1212 | 220 | 644 | . | | 333 | érk.) | | (ind. | 1225 | . | 1229 | | 248 | 545 | | | |
| 1118 | 221 | 945 | . | | 334 | ind.) | Zsoltza | (ér. | 1224 | . | 1228 | | 247 | 544 | | | |
| 1150 | 312 | 438 | 713 | | 422 | érk. | Szerencs | ind. | 1125 | 837 | 1134 | | 152 | 503 | | | |
| | 763 | 758 | | | 807 | érk. | Debreczen | ind. | 658 | . | 822 | | 822 | . | | | |
| 822 | 822 | | 401 | | | ind. | Debreczen | érk. | | 1207 | | | 758 | 750 | | | |
| 1166 | 918 | | 715 | | 414 | ind. | Szerencs | érk. | 413 | 831 | | | 145 | 502 | | | |
| 1255 | 439 | | 814 | | 505 | érk. | Sátoraljaúj hely | ind. | 1100 | 728 | | | 1210 | 402 | | | |
| 532 | 1205 | | 1205 | | 633 | érk. | Mező-Laborez | ind. | 910 | 350 | | | 350 | 1149 | | | |
| 341 | 1112 | | 1112 | | 1205 | érk. | Kassa | ind. | 330 | 445 | | | 445 | 1250 | | | |
| | 1250 | | 533 | | 1005 | ind. | Kassa | érk. | 533 | 1005 | | | 347 | . | | | |
| | 1149 | | 330 | | 445 | ind. | Mező-Laborez | érk. | 1112 | 1205 | | | 332 | . | | | |
| 110 | 568 | | | | 350 | ind. | Sátoraljaúj hely | érk. | 1205 | | | | 1153 | 341 | | | |
| 207 | 614 | | 846 | | 739 | érk. | Csap | ind. | 739 | 654 | 409 | | 1038 | 247 | | | |
| 347 | 730 | | 943 | | 916 | érk. | Ungvár | ind. | 615 | 553 | | | 836 | 108 | | | |
| 565 | 835 | | 1055 | | 410 | érk.) | Nyiregyháza | (ind. | 446 | 444 | | 843 | 646 | 1157 | | | |
| 1157 | . | | | | 651 | ind.) | Nyiregyháza | (ér. | | | 843 | | . | 505 | | | |
| 108 | 446 | | | | 835 | ind. | Ungvár | érk. | 835 | 653 | | | 1133 | 345 | | | |
| 209 | 619 | | | | 941 | ind. | Csap | érk. | 730 | 542 | | | 1030 | 246 | | | |
| 227 | 647 | | | | 1016 | érk. | Bátyu | ind. | 555 | 520 | | | 1009 | 228 | | | |
| 441 | 642 | | | | 1235 | érk. | Királyháza | ind. | 526 | . | | | 805 | 1202 | | | |
| 780 | 1050 | | | | 456 | érk. | M.-Sziget | ind. | 320 | . | | | 600 | 1005 | | | |
| | 340 | | | | | érk.) | Kőrösmező | (ind. | 1130 | | 950 | | 1201 | . | | | |
| 1005 | 1180 | V. v. | | | 330 | ind. | M.-Sziget | érk. | | 727 | | | 456 | 730 | | | |
| 1202 | 820 | 418 | | | 848 | ind. | Királyháza | érk. | 1050 | 504 | | V. V. | 1235 | 441 | | | |
| 237 | 650 | I-III. | | | 1033 | ind. | Bátyu | érk. | 842 | 411 | | 417 | 942 | 218 | | | |
| 318 | 740 | | | | 1110 | érk.) | Munkács | (ind. | 506 | 402 | | 1-III | 852 | 141 | | | |
| | | | | | 1117 | ind.) | Munkács | érk. | 415 | | | | | | | | |
| | | | | | 1212 | érk. | Szolyva-Hársfalva | ind. | 344 | 304 | | | 820 | | | | |
| | | | | | 131 | érk. | Volócz | ind. | 240 | 130 | | | 719 | | | | |
| | | | | | 243 | érk. | Lavoczne | ind. | 122 | 121 | | | 606 | | | | |
| | | | | | | érk. | | ind. | 1158 | | | | | | | | |

Könyv- és papirkereskedés LANDESMANN MIKSA és TÁRSA

könyvnyomda

SÁTORALJAUJHELYBEN.

Raktáron vannak:

ifjúsági iratok, képes- és imakönyvek, emlék- és képalbumok, íróasztal-készletek, írómappák.

Levélpapírok diszes dobozokban, festékek stb.

Könyvnyomdájában készít:

mindennemű műveket, folyóiratokat, üzleti s jegyzők-könyveket, értesítések, meghívókat, gyászjelentéseket stb. izlésesen s pontosan.